

Definitioner vedrørende transportstatistik

Dokumentet giver en oversigt over definitioner, som anvendes i den danske transportstatistik. Hvor det er skønnet nødvendigt, er definitionen suppleret med en uddybende forklaring i *kursiv*.

I de tilfælde, hvor der foreligger en tilsvarende international definition i *Glossary for Transport Statistics, 3rd Edition, United Nations, Economic Commission for Europe (UNECE)*, er der givet en reference til denne, samt oplysning om eventuel dansk afvigelse fra den internationale definition

Er der ingen tilsvarende definition i *Glossary for Transport Statistics*, er der om muligt henvist til definitioner, der er gældende for Eurostats transportstatistik.

Definitionerne er ordnet i tematiske hovedgrupper:

1. Infrastruktur
2. Transportmidler
3. Trafik
4. Persontransport
5. Godstransport
6. Trafikuheld
7. Energiforbrug
8. Emissioner fra transport og luftkvalitet
9. Nationalregnskabsstatistik
10. Regnskabsstatistik for transportvirksomheder
11. Beskæftigelse inden for transport

For nogle af grupperne er der endvidere foretaget en underopdeling efter transportmåde.

1. Infrastruktur

Transportens infrastruktur omfatter anlæg af jernbaner, veje, havne, luft-havne og rørledninger, der kan benyttes til transport af gods eller passagerer.

1.1. Veje

Vej

Definition: Samfærdselsåre på stabilt underlag - dog ikke skinner eller start- og landingsbaner - der er åben for offentlig trafik, og som primært er beregnet til motor-køretøjer, der kører på egne hjul.

Uddybende forklaring: Omfatter også broer, tunneller, bærende konstruktioner, tilslutnings- og udfløtningsanlæg, overskæringer og vejknudepunkter. Omfatter også betalingsveje. Omfatter ikke cykelstier.

Ref. til UNECE: Definition B.I-01

Vejnet

Definition: Alle veje i et givent område.

Uddybende forklaring: Opgørelsen af det danske vejnet indeholder ikke private fælles veje.

Ref. til UNECE: Pga. udelukkelsen af private fællesveje er den danske definition ikke fuldt ud i overensstemmelse med definition B.I-02

Hovedlandevej

Definition: Vej, som hører til det overordnede trafiknet, der sikrer trafikanterne en hurtig og effektiv kørsel til de større byer, havne og broer, og derved forbinder Danmark på tværs af landsdelene. Hovedlandevejene er statslige og under Vejdirektoratets bestyrelse.

Landevej

Definition: Vej under amtslig bestyrelse.

Kommunevej

Definition: Vej, som bestyres af en kommune

Motorvej

Definition: Vej, som specielt er anlagt og bygget til færdsel med motorkøretøjer, og som ikke har tilkørsel til tilgrænsende ejendomme, og som:

- i de to færdselsretninger har kørebaner, der bortset fra særlige steder eller ved midlertidige foranstaltninger er adskilt fra hinanden enten ved en midterrabat, der ikke er bestemt til færdsel, eller undtagelsesvis ved andre midler
- ikke krydses i samme niveau af anden vej, jernbane, sporvognslinje eller fodgængerpassage
- er særligt afmærket som motorvej og forbeholdt bestemte kategorier af motorkøretøjer.

Uddybende forklaring: Omfatter motorvejstil- og frakørsler, uanset hvor skiltene er anbragt. Omfatter også motorveje i byområder.

Ref. til UNECE: Definition B.I-04

Motortrafikvej

Definition: Vej, som specielt er anlagt og bygget til færdsel med motorkøretøjer, og som ikke har tilkørsel til tilgrænsende ejendomme, og som:

- er særligt afmærket som motortrafikvej og forbeholdt bestemte kategorier af motorkøretøjer
- i de to færdselsretninger har kørebaner, der ikke er adskilt fra hinanden enten ved en midterrabat
- kan have krydsende trafik.

E-vej

Definition: Vej som indgår i det internationale E-vejnet, der er et system af veje som er fastlagt i den europæiske overenskomst vedrørende internationale hovedfærdselsårer, Genève, 15. november 1975, med efterfølgende ændringer.

Ref. til UNECE: Definition B.I-06

Vej i byområde

Definition: Vej i bebygget område, dvs. et område, hvis grænser er tilkendegivet ved særlig skiltning.

Ref. til UNECE: Definition B.I-05

1.2. Jernbaner

Jernbane

Definition Samfærdselsåre i form af skinner til fremføring udelukkende af jernbanekøretøjer.

Uddybende forklaring En samfærdselsåre er en del af det areal, der er udstyret til transportaktiviteter.

Ref. til UNECE Definition A.I-01

Metro

Definition: Elektrificeret jernbane til passagertransport med tilstrækkelig kapacitet til at klare en betydelig trafikvolumen og karakteriseret ved særlige kørselsrettigheder, tog med flere vogne, høj hastighed og hurtig acceleration, avanceret signalsystem for at tillade en høj togfrekvens og høje perroner. Metroer er også karakteriseret ved tætliggende stationer, hvilket normalt betyder, at de ligger i en indbyrdes afstand på 700-1 200 meter.

Uddybende forklaring: "Høj hastighed" skal forstås i forhold til sporvogne og letbane og betyder her ca. 30-40 km/t. over korte afstande og 40-70 km/t. over lange afstande. Også kaldet "bybane" eller "undergrundsbane".

Ref. til UNECE: Definition A.I-02

S-tog

Definition: Elektrificeret jernbane i Hovedstadsregionen til passagertransport med tilstrækkelig kapacitet til at klare en betydelig trafikvolumen og karakteriseret ved separat banenet, tog med flere vogne, høj hastighed, hurtig acceleration og høje perroner.

Regionale baner

Definition: Selvstændige regionale jernbaner.

Jernbanenet

Definition: Alle jernbaner i et givent område.

Uddybende forklaring: Dette omfatter ikke transport af jernbanekøretøjer ad vej eller vandveje, f.eks. med lastbil eller færge. Omfatter ikke linjer, der kun benyttes i turistøjemed, eller jernbaner, der udelukkende anvendes i tilknytning til miner, skove eller andre industri- og landbrugsvirksomheder, og som ikke benyttes til offentlig transport

Ref. til UNECE: Definition A.I-04

Spor

Definition: To parallelle skinner, hvorpå et jernbanekøretøj kan køre.

Ref. til UNECE: Definition A.I-05

Elektrificeret spor

Definition: Spor, der er udstyret med en overliggende køreledning eller en strømskinne til elektrisk fremføring.

Ref. til UNECE: Definition A.I-09

Linie

Definition: Et eller flere parallelle spor, der danner en rute mellem to punkter. Hvis et netafsnit omfatter to eller flere parallelle spor, regnes der med lige så mange linier, som der er ruter med særskilte spor

Ref. til UNECE: Definition A.I-12

Jernbanestrækning

Definition: Netafsnit mellem to punkter på jernbanenettet.

Uddybende forklaring: Jernbanenettet er opdelt i strækninger, som kan afgrænses af stationer eller knudepunkter på nettet.

Jernbanenettets længde

Definition: Længden af samtlige jernbanenettets banestrækninger, der er i drift.

1.3. Havne

Havn

Definition: Lokalitet udstyret med anlæg, hvor handelsskibe kan fortøjes og losse eller laste gods samt ud- eller indskibe passagerer, som regel direkte på en anløbsbro.

Ref. til UNECE: Definition E.I.02

1.4. Lufthavne

Lufthavn

Definition: Lokalitet udstyret med start- og landingsbaner, der er åben for kommercielle flyoperationer. Tilhørende bygninger og anlæg er også omfattet.

Ref. til UNECE: Der er endnu ikke nogen definition i UNECE's Glossar for Transportstatistik. Svarer til definition I.01 i Eurostats Draft Glossary on Air Transport Statistics, version 6.

Start- og landingsbane

Definition: Et afgrænset rektangulært areal til brug ved start og landing af fly.

Ref. til UNECE: Der er endnu ikke nogen definition i UNECE's Glossar for Transportstatistik. Svarer til definition I.07 i Eurostats Draft Glossary on Air Transport Statistics, version 6.

Længde af start- og landingsbane

Definition: Længden opgøres som den maksimale banelængde, der er til rådighed og egnet til start- og landing af et fly.

Ref. til UNECE: Der er endnu ikke nogen definition i UNECE's Glossar for Transportstatistik. Svarer til definition definition I.07 i *Eurostats Draft Glossary on Air Transport Statistics, version 6.*

1.5. Rørledninger

Olierørledninger

Definition: Rør til transport af flydende olieprodukter (råolie eller raffineret olie), der pumpes gennem rørene. Der medtages stålrørledninger med et designtryk på mindst 80 bar.

Uddybende forklaring: Omfatter også stikledninger og olierørledninger, der fører fra offshore boreplatforme ind til land. Omfatter ikke olierørledninger, hvis samlede længde er under 50 km, eller hvis indvendige diameter er under 15 cm. Omfatter heller ikke olierørledninger, der udelukkende er til militær brug, befinder sig på en industrivirksomheds område eller udelukkende er offshore ledninger (dvs. som befinder sig på havbunden). Omfatter også internationale olierørledninger, hvis samlede længde er 50 km og derover, selv om den del, der befinder sig i det indberettende land, er under 50 km lang. Olierørledninger, der består af to (eller flere) parallelle rørledninger, skal betragtes som to (eller flere) ledninger.

Kun enheder, der faktisk udøver aktiviteter i referenceperioden, medregnes. Omfatter ikke "passive" enheder eller enheder, der endnu ikke har påbegyndt deres virksomhed. DONG A/S, Dansk Olie- og Naturgas, ejer det rørsystem, der transporterer størstedelen af den producerede olie fra Gorm-feltet i Nordsøen via Filsø pumpestation på den jyske vestkyst over Jylland til Fredericia Råolieterminal. Olierørledningen blev anlagt i 1982/83. Den er 330 km lang, heraf 220 km i Nordsøen. Den er bygget af stålrør med en diameter på 20 tommer. Designtrykket er på 95 bar i Nordsøledningen og på 99 bar i landleddningen.

Ref. til UNECE: Definition D.I/II-01

Gasrørledninger

Definition: Rør til transport af flydende gas, der pumpes gennem rørene. Der medtages stålrørledninger med et designtryk på mindst 80 bar.

Uddybende forklaring: DONG ejer og driver det danske naturgas transportsystem, som siden 1982 har transporteret gassen fra først Tyra, og fra 1999 også fra Harald og Syd Arne felterne i Nordsøen via Nybro Gasbehandlingsanlæg ved den jyske vestkyst til trafikknudepunktet i Egtved, hvorfra den fordeles videre til regionerne mod nord, syd og øst. Fra 2003 ejer og driver det statsejede Gastra A/S det landbaserede transmissionsnet, mens DONG A/S fortsat ejer og driver søledningerne i Nordsøen frem til Nybro.

Rørledningerne til transport af naturgas består dels af Nordsøledninger på 576 km, dels af transmissionsnettet på land på 862 km inkl. rørledningerne under Bælterne. Rørledningerne i Nordsøen har et designtryk på mindst 138 bar, mens landledningerne i transmissionssystemet har et designtryk på 80 bar. Fra transmissionsnettet ledes gassen videre til de danske slutbrugere i lavtryksnettet, som omfatter ca. 17.000 km distributionsledninger. Desuden er nettet forbundet med resten af Europa via ledninger til Tyskland, Sverige og Holland.

2. Transportmidler og transportudstyr

Transportmidler omfatter jernbanernes rullende materiel, biler og andre køretøjer på veje, skibe og luftfartøjer.

Transportudstyr dækker containere og veksellad mv.

2.1. Køretøjer på veje

Motorkøretøj

Definition: Køretøj, der er udstyret med en motor som eneste middel til fremdrift, og som normalt anvendes til person- eller godstransport ad vej eller til at trække køretøjer beregnet til person- eller godstransport ad vej.

Uddybende forklaring: Omfatter ikke motorkøretøjer på skinner.

Ref. til UNECE: Definition B.II-05

Køretøjer til persontransport

Definition: Køretøjer indrettet primært til personbefordring.

Uddybende forklaring: Foruden til privatkørsel kan køretøjerne anvendes til fx hyrevognskørsel, udlejningskørsel, sygetransport, rute- og turistkørsel eller til beboelse.

Ref. til UNECE: Definition B.II-06 og B.II-08

Personbil

Definition: Motorkøretøj med 4 eller flere hjul, indrettet til befordring af højst 9 personer (inkl. føreren), samt motorkøretøjer med 3 hjul hvis egenvægt overstiger 400 kg.

Uddybende forklaring: Foruden til privatkørsel (af såvel private som virksomheder) kan bilerne anvendes til fx hyrevognskørsel, udlejningskørsel, sygetransport eller til beboelse. Personbiler til rustvognskørsel henregnes til varebiler, mens biler til rute- og turistkørsel henregnes til busser.

Varebiler klassificeres som køretøj til godstransport uanset deres registrerede anvendelser.

'Firmabil' er et skatteteknisk begreb til beskrivelse af, at man som person/familie konkret og i skatteteknisk forstand får stillet en bil til rådighed af ens arbejdsgiver, men det er ikke et begreb, der kan hæftes på et konkret køretøj.

Ref. til UNECE: Afviger fra Definition B.II-12, der også medtager varebiler, der primært benyttes til personkørsel.

Bus

Definition: Motorkøretøj med 4 eller flere hjul, indrettet til befordring af mindst 9 personer ekskl. føreren.

Uddybende forklaring: Omfatter busser til rutekørsel og turistkørsel (herunder foreningskørsel).

Ref. til UNECE: Definition B.II-14.

Motorcykel

Definition: Tohjulet motorkøretøj med eller uden sidevogn, herunder scooter, eller trehjulet motorkøretøj med en egenvægt på højst 400 kg. Omfatter alle sådanne køretøjer, hvis slagvolumen er 50 cm³ eller derover.

Uddybende forklaring: Eldrevne små køretøjer (de s.k. Ellerter) medregnes til motorcykler.

Ref. til UNECE: Definition B.II-11

Knallert-45

Definition: To- eller trehjulet køretøj, der er udstyret med en forbrændingsmotor, hvis slagvolumen er under 50 cm³ og med konstruktivt bestemt maksimalhastighed på højst 45 km/t.

Ref. til UNECE: Definition B.II-10

Knallert-30

Definition: To- eller trehjulet køretøj, der er udstyret med en forbrændingsmotor, hvis slagvolumen er under 50 cm³, eller med en el-motor og med konstruktivt bestemt maksimalhastighed på højst 30 km/t.

Ref. til UNECE: Definition B.II-10

Cykel

Definition: Køretøj med mindst to hjul, der drives frem alene ved muskelenergi, navnlig ved hjælp af pedaler eller håndtag (f.eks. tohjulede cykler, trehjulede cykler, firhjulede cykler samt invalidecykler).

Køretøjer til godstransport

Definition: Køretøj, der udelukkende eller hovedsagelig er beregnet til godstransport.

Uddybende forklaring: *Varebiler til privat personkørsel medregnes.*

Ref. til UNECE: Afviger fra Definition B.II-18, fordi varebiler registreret med anvendelse til privat personkørsel ikke udskilles.

Varebil

Definition: Bil indrettet til godstransport, med en tilladt totalvægt på højst 3500 kg.

Uddybende forklaring: *Biler til rustvognskørsel samt varebiler registreret med anvendelse til privat personkørsel indgår under varebiler.*

Ref. til UNECE: Afviger fra Definitionerne B.II-18, B.II-20 og B.II-21, der ikke medregner varebiler til privat personkørsel.

Lastbil

Definition: Bil, der er indrettet til godstransport, og som har en tilladt totalvægt på mere end 3500 kg.

Uddybende forklaring: *Biler til brandsluknings- og redningskørsel indgår ikke.*

Ref. til UNECE: Afviger fra Definition B.II-21, der også henregner varebiler til godsbefordring til lastbiler.

Sættevognstrækker (el. motorforvogn, trækker)

Definition: Motorkøretøj, som er indrettet til kørsel med sættevogne.

Uddybende forklaring: *Landbrugstraktorer indgår ikke. Sættevognstrækkere sammenlægges i nogle sammenhænge med øvrige lastbiler til 'Lastbiler i alt'.*

Ref. til UNECE: Definition B.II-22

Påhængsvogn

Definition: Køretøj, der er indrettet til godsbefordring, og som er beregnet til at blive trukket af et motorkøretøj.

Uddybende forklaring: Registrerede traktorpåhængsvogne til gods er medregnet. Omfatter ikke øvrige landbrugspåhængsvogne og campingvogne.

Små påhængsvogne, som anvendes af person- eller varebiler og som regel med en totalvægt ≤ 2.000 kg, betegnes i daglig tale ofte som 'trailere', men må ikke forveksles med sættevogne.

'Kærrer', som er (store) påhængsvogne med $\geq$ to aksler, der ikke kan dreje, medregnes til påhængsvogne.

Ref. til UNECE: Afviger fra Definition B.II-24, hvor traktorpåhængsvognene til gods ikke er medregnet.

Påhængsvogntog

Definition: Vare- eller lastbil koblet sammen med en påhængsvogn.

Ref. til UNECE: Definition B.II-28

Sættevogn

Definition: Køretøj, der er indrettet til godsbefordring. Sættevognen er specielt konstrueret til at blive trukket af en sættevognstrækker. Den er uden foraksel, og udført således, at en del af køretøjet og en væsentlig del af lastens vægt hviler på sættevognstrækkeren.

Ref. til UNECE: Definition B.II-26

Sættevognstog

Definition: Sættevognstrækker koblet sammen med en sættevogn.

Ref. til UNECE: Definition B.II-27

Campingvogn

Definition: Påhængskøretøj, der er beregnet til beboelse.

Uddybende forklaring: Combi-campingvogne, der har et telt indbygget, og som fungerer som campingvogn, når dette er opslået, indgår ikke. De regnes som påhængsvogn til godsbefordring.

Ref. til UNECE: Definition B.II-13

Sporvogn

Definition: Køretøj til persontransport med over ni siddepladser (inkl. førerens plads), der er tilsluttet elektriske forsyningskabler eller drives af en dieselmotor, og som kører på skinner.

Ref. til UNECE: Definition B.II-16

Traktor

Definition: Motorkøretøj, der hovedsagelig er indrettet til at trække et andet køretøj eller arbejdsredskab, og som er konstrueret til en hastighed på højst 30 km/t.

Uddybende forklaring: Traktorer kan være:

- Registrerede i Centralregistret
- Uregistrerede, men godkendte til kørsel på offentlig vej mellem nøjere fastsatte positioner
- Hverken registreret eller godkendt. Disse traktorer må kun i meget begrænset omfang køre på offentlig vej.

Ref. til UNECE: Afviger fra definition B.II-23, der alene omfatter landbrugstraktorer.

Køretøjets egenvægt

Definition: Køretøjets vægt i tom tilstand. Udstyr, der normalt medføres på køretøjet, fx en kran, medregnes.

Uddybende forklaring: Vægt af brændstof og fører indgår ikke i egenvægten.

Ref. til UNECE: Definition B.II-34

Køretøjets lasteevne

Definition: Den maksimalt tilladte godsvægt inkl. vægten af brændstof og fører.

Ref. til UNECE: Definition B.II-30

Køretøjets totalvægt

Definition: Køretøjets største tilladte totalvægt er den maksimalt tilladte vægt af et køretøj eller et vogntog inkl. last, når det står stille og er køreklart.

Uddybende forklaring: Summen af egenvægt og lasteevne

Ref. til UNECE: Definition B.II-31

Køretøjets alder

Definition: Den tid der på opgørelsestidspunktet er gået siden datoen for første indregistrering af køretøjet, uanset registreringsland.

Ref. til UNECE: Definition B.II-32

Køretøjets opbygning

Definition: På nogle af køretøjerne til godstransport – lastbiler, påhængs- og sættevogne – anvendes en karakteristik af køretøjernes opbygning til yderligere klassificering.

Uddybende forklaring: Der skelnes normalt mellem opbygning med tank, lukket kasse, presenning, åbent lad, tippelad, veksellad/container, køleanlæg eller andre. Idet et køretøj kan være godkendt til flere opbygninger, overstiger summen af opbygninger antallet af køretøjer.

Ref. til UNECE: Svarer stort set til Definition B.II-19

Køretøjets ejer

Definition: Karakteristik af køretøjets ejer mht. placering i de private husholdninger eller i erhvervene (privat eller offentlig).

Uddybende forklaring: Fordelingen af personbilerne på de private husholdninger eller erhvervene foretages vha. ejerens identifikationsnummer. Et CPR-nummer placerer køretøjet i husholdningerne, mens et CVR-nummer placerer det i erhvervene.

2.2 Bilrådighed og bilkøb

Bilrådighed

Definition: Bilrådighed for en familie foreligger, når et eller flere af følgende kriterier er opfyldt:

- Et eller flere familiemedlemmer er ejer af en eller flere personbiler
- Et eller flere familiemedlemmer er ejer af en varebil til privat godstransport
- Et eller flere familiemedlemmer har firmabil til rådighed

Uddybende forklaring: Bilejerskabet opgøres pr. 1. januar, mens firmabilrådigheden fordrer en helårsrådighed i det pågældende indkomstår (året før opgørelsesdatoen).

Familiernes kendetegn, som anvendes ved fordelingerne af bilrådigheden, vedrører året før opgørelsesdatoen. Nogle af kendetegnene som fx indkomst, uddannelse og arbejdsstilling foreligger kun for forrige indkomstår på opgørelsestidspunktet.

Bilkøb

Definition: En familie har foretaget et bilkøb, når et eller flere af følgende kriterier er opfyldt:

- Et eller flere familiemedlemmer har købt en eller flere nye personbiler.
- Et eller flere familiemedlemmer har købt en eller flere nye varebiler til privat godstransport.

Uddybende forklaring: Familiernes bilkøb opgøres for et helt år. Familiernes kendetegn, som anvendes ved fordelingerne af bilkøbene, vedrører det samme år som købsåret. Nogle af kendetegnene som fx indkomst, uddannelse og arbejdsstilling foreligger dog kun for året før.

Familie

Definition: En familie består af en eller flere personer, der bor på den samme adresse, og som er knyttet til hinanden ved bestemte relationer. Arten af relationerne er bestemmende for hvilken familietype, der er tale om.

Uddybende forklaring: Der er 3 hovedgrupper af familietyper: enlige, parfamilier og ikke-hjemmeboende børn. Kun de 2 første grupper kan have hjemmeboende børn under 18 år. Den sidste gruppe er af forholdsvis ubetydelig størrelse.

En parfamilie består af 2 voksne personer, der udgør et par, dvs. ægtepar, registrerede partnerskaber, samlevende par og samboende par, samt parrets eventuelle hjemmeboende børn under 18 år. Både fællesbørn og særbørn regnes med. I en familie bestående af en enlig med eller uden hjemmeboende børn under 18 år er den enlige en voksen, der ikke indgår i en af de 4 partyper. Et ikke-hjemmeboende barn er under 18 år, bor ikke sammen med nogen af sine forældre, indgår ikke i et par og har ikke selv hjemmeboende børn.

En familie består således højst af 2 generationer. Hvis 3 generationer bor sammen, vil der være tale om to eller flere familier ifølge den her anvendte familiedefinition.

En familie er ikke det samme som en husstand, idet husstanden rummer alle de personer, der bor på samme adresse uanset familieforhold, og dvs. at en husstand kan omfatte flere familier. Der er ca. 2,9 mio. familier i Danmark, men kun ca. 2,5 mio. husstande.

Geografisk lokalisering

Definition: Den geografiske lokalisering eller adresse for personer/familier eller virksomheder i Danmark.

Uddybende forklaring: Lokaliseringen af personer/familier foregår vha. adresseoplysninger i Det Centrale Personregister, mens virksomheder lokaliseres vha. Det erhvervsstatistiske register.

I praksis er adresserne grupperet på kommuner, amter eller postnumre.

Koblingen til bilejerne sker via CPR-nummeret for personer og CVR-nummeret for virksomheder.

Familiernes indkomst

Definition: Den samlede indkomst er familiens samlede indkomst før skat.

Uddybende forklaring: Den samlede familieindkomst udgøres af summen af hovedindkomstarterne primærindkomst, overførselsindkomst og formueindkomst. Hertil kommer bl.a. naturalieindkomst og indkomst indtjent i udlandet.

Primærindkomst omfatter dels løn mv. som ansat og dels overskud af selvstændig virksomhed.

Overførselsindkomster omfatter indkomster, der ikke er resultat af en erhvervsmæssig indsats eller af kapitalbesiddelse. Det er fx kontanthjælp, arbejdsløshedsdagpenge, orlovsydelse, bistandsydelse, efterløn, SU og familieydelse. Hertil kommer udbetalinger fra private pensions- og livsforsikringsordninger.

Formueindkomst omfatter nettorenteindtægter, beregnet lejeværdi af ejerbolig og anden formueindkomst.

Familiens indkomst kan omregnes, så den reflekterer de forbrugsmuligheder, som familien har uanset dens størrelse. I den såkaldte 'ækvivalensvægtede indkomst' er taget højde for stordriftsfordele, børnenes forbrug etc. på en sådan måde, at indkomsterne kan sammenlignes på tværs af familietyper og -størrelser.

Såvel den samlede indkomst som den ækvivalensvægtede indkomst er også til rådighed efter betaling af skat.

For at kunne sammenligne befolkningens indkomster over tid – hvor indkomsterne jo forandrer sig – opereres der med den relative placering af familiens indkomst, fx i kvartiler eller deciler.

Familiernes beskæftigelsesstatus / socioøkonomiske gruppe

Definition: Familiens erhvervsmæssige kendetegn eller væsentligste beskæftigelse.

Uddybende forklaring: Klassifikationen beskriver den væsentligste beskæftigelse i løbet af året, og den er lig med beskæftigelsesstatus og arbejdsstilling for den voksne person, der har den højeste personindkomst.

Familiernes boligtype og -form

Definition: Den type bolig, som familien bor i, og den form hvor under de bor der.

Uddybende forklaring: Boligtyperne svarer til kategorierne i BBR, mens boligformen fortæller om familien er ejere eller lejere.

Familiernes uddannelse

Definition: Klassifikation af familien efter den højeste afsluttede uddannelse, der indehaves af de voksne i familien.

Uddybende forklaring: Kategorierne svarer til hovedkategorierne i uddannelsesstatistikken.

2.3 Nyregistreringer af biler mv.

Køretøjer

Definition: Se afsnit 2.1

Nyregistrering

Definition: 1. gangs registrering af et nyt køretøj.

Uddybende forklaring: Tidsfæstelsen af nyregistreringen sker ud fra den dato, hvor transaktionen registreres på motorkontoret. Denne dato er sjældent den samme som datoen for handlens indgåelse (datoen på slutsedlen), idet der ofte går en vis periode for forhandleren med klargøring og/eller hjemtagning af det nye køretøj.

Nyregistreringer omfatter ikke 1. gangs registreringer af importerede brugte køretøjer, idet disse genregistreres.

Genregistrering

Definition: Registrering af et tidligere registreret køretøj med nyt registreringsnummer.

Uddybende forklaring: En genregistrering forudsætter en forudgående afmelding. Tidsfæstelsen af genregistreringen sker ud fra den dato, hvor transaktionen registreres på motorkontoret.

Genregistreringerne omfatter også registreringer af importerede brugte køretøjer.

Afmelding

Definition: Aflevering af nummerpladerne fra et registreret køretøj til motorkontoret.

Uddybende forklaring: Køretøjet er herefter passivt indtil det evt. genregistreres.

Bestand

Definition: Aktive (registrerede) køretøjer på et givet tidspunkt.

Uddybende forklaring: Køretøjet er forsynet med gyldigt registreringsnummer.

Sæsonkorrektion

Definition: Korrektioner af (serier) af faktiske tal fx vedr. salg for at tage højde for sæsonmæssige udsving.

Uddybende forklaring: Sæsonkorrektionen på bilområdet vedrører de månedlige opgørelser af nyregistreringer af personbiler.

Værdierne for de sæsonkorrigerede nyregistreringer af personbiler i alt fremkommer indirekte ved summering af de sæsonkorrigerede værdier for salget til husholdningerne og til erhvervene.

2.4 Energieffektivitet for nyregistrerede personbiler

Køretøjer

Definition: Se afsnit 2.1

Nyregistrering

Definition: Se afsnit 2.3

Energieffektivitet

Definition: Et køretøjs energieffektivitet udtrykker dets evne til at omsætte en given mængde brændstof til trafikarbejde.

Uddybende forklaring: Målet for et køretøjs energieffektivitet - km/liter - er fastlagt ud fra et omfattende EU-regelsæt. Det indeholder en række standardiserede målinger, som alle nye personbiler gennemgår. Målet er et sammenvejet udtryk for brændstofforbruget for en fast kombination af kørselstyper og -længder (by- og landevejskørsel mv.) med bestemte hastigheder.

Siden den 1. juli 1997 har nyregistrerede personbiler skullet betale afgift efter bilens brændstofforbrug. For personbiler nyregistreret før denne dato er vægtafgiftssystemet fortsat gældende.

Det nye afgiftssystem blev indført for at begrænse den luftforurening fra bilernes udstødning. Omdrejningspunktet i systemet er, at afgiften gradueres i forhold til bilens energieffektivitet. Ved at afgiften stiger eksponentielt med et stigende brændstofforbrug pr. kørt km (= en faldende energieffektivitet), tilskynder afgiftssystemet bilkøberne til at købe personbiler med et lavere brændstofforbrug.

2.5 Jernbaner

Jernbanekøretøj

Definition: Mobilt udstyr, der udelukkende kører på skinner, og som enten bevæger sig ved egen kraft (motorkøretøjer) eller trækkes af et andet køretøj (passager-vogne, motorbivogne, rejsegodsvogne og godsvogne).

Uddybende forklaring: Statistikken vedrørende en jernbaneoperatør omfatter køretøjer, der tilhører eller lejes af operatøren, og som reelt står til dennes rådighed.

Ref. til UNECE: Definition A.II-01

Togsæt

Definition: Fast sammenkoblede jernbanevogne af typen motorvogn, styrevogn og/eller mellemvogn

Uddybende forklaring: Et togsæt kan kun adskilles i enkeltvogne på et værksted. Et tog kan derfor kun forlænges eller forkortes ved til eller frakobling af hele togsæt.

Ref. til UNECE: Definition A.II-05

Strækningslokomotiv

Definition: Motoriseret jernbanekøretøj med en trækraft på 110 kW eller derover på trækkrogen, udstyret med drivenhed og motor eller kun motor, som udelukkende anvendes til at trække jernbanekøretøjer.

Uddybende forklaring: Lokomotiv beregnet til strækningskørsel. Omfatter ikke rangerlokomotiver.

Ref. til UNECE: Definition A.II-07

Rangerlokomotiv (skinnetraktor)

Definition: Motoriseret jernbanekøretøj med en trækraft på under 110 kW på trækkrogen.

Uddybende forklaring: Benyttes almindeligvis til rangering eller til arbejdstog og kortdistance- eller lavtonnageterminaldrift.

Ref. til UNECE: Definition A.II-08

El-lokomotiv

Definition: Lokomotiv med en eller flere elektriske motorer, der henter strøm primært fra køreledninger eller strømskinner eller fra egne akkumulatorer.

Uddybende forklaring: Et lokomotiv af denne type, der også er udstyret med en dieselmotor eller en anden form for motor, som kan levere strøm til den elektriske motor, hvis det ikke er muligt at få strøm fra en køreledning eller strømskinne, betragtes også som et elektrisk lokomotiv.

Ref. til UNECE: Den danske definition er i overensstemmelse med definition A.II-10

Diesellokomotiv

Definition: Lokomotiv, der primært drives af en dieselmotor, uanset transmissionsform

Uddybende forklaring: Dieselelektriske lokomotiver, der er udstyret til at hente strøm fra en køreledning eller strømskinne, betragtes dog som elektriske lokomotiver.

Ref. til UNECE: Definition A.II-11

Motorvogn

Definition: Motoriseret jernbanekøretøj, der er konstrueret til transport af passagerer eller gods.

Ref. til UNECE: Definition A.II-12

Bivogn i togsæt

Definition: Ikke motoriseret jernbanevogn i togsæt. kan være motorvogn, mellemvogn eller styrevognplaceret mellem to motorvogne eller mellem en motorvogn og en styrevogn.

Uddybende forklaring: *Kan være:*

- Styrevogn, dvs. vogn i togsæt, der har førerrum, hvorfra man kan fjernstyre en motorvogn eller et lokomotiv, der er placeret i den anden ende af togstammen eller togsættet.
- Mellemvogn, dvs. vogn placeret mellem to motorvogne eller mellem en motorvogn og en styrevogn.

Ref. til UNECE: Definition A.II-14

Personvogn

Definition: Passagerkøretøj, der ikke er motorvogn eller bivogn i togsæt

Ref. til UNECE: Definition A.II-15

Siddepladser

Definition: Antallet af siddepladser i et passagerkøretøj, der anvendes til det formål, det er bestemt til.

Uddybende forklaring: *Omfatter ikke siddepladser i spise- og barvogne.*

Ref. til UNECE: Definition A.II-16

Godsvogn

Definition: Jernbanekøretøj, der normalt er beregnet til godstransport.

Uddybende forklaring: *Omfatter også motorvogne og motorbivogne, som udelukkende er beregnet til transport af gods.*

Ref. til UNECE: Definition A.II-19

Lasteevne af godsvogn

Definition: En godsvogns lasteevne er den maksimalt tilladte vægt, den kan transportere.

Ref. til UNECE: Definition A.II-32

2.6 Skibe

Søgående fartøj

Definition: Flydende søgående konstruktion med et eller flere skrog.

Uddybende forklaring: Omfatter også hydrofoilbåde, luftpudéfartøjer (hovercraft), katamaraner (højhastighedsfartøjer), olieplatforme, fyrskibe og søgående pramme. Omfatter også fartøjer under reparation. Omfatter ikke fartøjer, der udelukkende anvendes i indre farvande eller i - eller i umiddelbar nærhed af - beskyttede farvande eller områder, der er omfattet af havnereglementer.

Ref. til UNECE: Definition E.II-01

Skib (båd)

Definition: Søgående selvfremskivende fartøj til overflade-deplacement-sejlads.

Uddybende forklaring: Omfatter også katamaraner (højhastighedsfartøjer). Omfatter ikke hydrofoilbåde, luftpudéfartøjer (hovercraft) og undervandsfartøjer. Et søgående skib er et skib, der reelt sejler på havet, dvs. hvor skibets besætning skal overholde søfartsbestemmelserne og uden for de områder, der er omfattet af tekniske sikkerhedsbestemmelser for indre vandveje.

Ref. til UNECE: Definition E.II-05

Handelsskib

Definition: Skib på mindst 100 BT, der er beregnet til gods- eller passagertransport

Ref. til UNECE: Afviger fra definition E.II-06, der også medtager skibe under 100 BT og andre kommercielle skibe.

Fragtskib

Definition: Skib, der overvejende er beregnet til godstransport, og som kan befordre færre end 12 passagerer.

Tankskib

Definition: Omfatter olietankskibe, kemikalietankskibe, gastankskibe, tankpramme og andre tankskibe til transport af flydende bulk (styrtegods).

Ref. til UNECE: I overensstemmelse med ICST, Eurostats Internationale Classification of Ships by Types, jf. forklaringerne til definition E.II-06

Bulkcarrier

Definition: Omfatter skibe til transport af fast bulk (styrtegods) samt OBO (ore, bulk, oil) skibe til fragt af olie og fast bulk.

Ref. til UNECE: I overensstemmelse med ICST, Eurostats Internationale Classification of Ships by Types, jf. forklaringerne til definition E.II-06

Containerskib

Definition: Skib, der specielt indrettet til transport af containere.

Uddybende forklaring: Skib, der er udstyret med faste eller aftagelige spor til transport af containere.

Ref. til UNECE: I overensstemmelse med ICST, Eurostats Internationale Classification of Ships by Types, jf. forklaringerne til definition E.II-06

Specialskib

Definition: Skib, der er beregnet til transport af særligt gods.

Uddybende forklaring: Fx kemikalieskib, kreaturbåd, stenfiskerfartøj

Ref. til UNECE: I overensstemmelse med ICST, Eurostats Internationale Classification of Ships by Types, jf. forklaringerne til definition E.II-06

Stykgodsskib

Definition: Fragtskib, der er beregnet til transport af en lang række forskellige varer.

Uddybende forklaring: Denne kategori omfatter bl.a. køleskibe, ro-ro-passagerskibe, ro-ro-containerskibe, andre ro-ro-fragtskibe, stykgods/passagerskibe og stykgods/containerskibe.

Ref. til UNECE: I overensstemmelse med ICST, Eurostats Internationale Classification of Ships by Types, jf. forklaringerne til definition E.II-06

Køleskib

Definition: Fragtskib, der er beregnet til transport af en lang række forskellige varer under temperaturkontrol

Ref. til UNECE: I overensstemmelse med ICST, Eurostats Internationale Classification of Ships by Types, jf. forklaringerne til definition E.II-06

Pram/lægter til tørlast

Definition: Omfatter skibe til transport af fast bulk (styrtegods) samt OBO (ore, bulk, oil) skibe til fragt af olie og fast bulk.

Uddybende forklaring: Indbefatter dækspramme, klappramme, LASH-pramme (sea bee-typen), åbne tørlastpramme, lukkede tørlastpramme og andre pramme til tørlast.

Ref. til UNECE: I overensstemmelse med ICST, Eurostats Internationale Classification of Ships by Types, jf. forklaringerne til definition E.II-06

Passagerskib

Definition: Skib, der er beregnet til at transportere over 12 betalende passagerer med eller uden liggepladser.

Ref. til UNECE: I overensstemmelse med ICST, Eurostats Internationale Classification of Ships by Types, jf. forklaringerne til definition E.II-06

Færge

Definition: Passagerskib, der kan medtage biler eller jernbanevogne

Uddybende forklaring: *Ro-ro fragtfærger til befordring af containere og løstrailere (påhængsvogne og sættevogne) medtages under stykgodsskibe*

Ref. til UNECE: I overensstemmelse med ICST, Eurostats Internationale Classification of Ships by Types, jf. forklaringerne til definition E.II-06

Flagstat

Definition: Land og/eller område, hvor et søgående skib kan indregistreres.

Uddybende forklaring: *Et søgående fartøj er omfattet af søfartsbestemmelserne hvad angår besætnings antal, sikkerhedsstandarder og konsulær repræsentation uden for registreringslandet og/eller -området. Nogle lande, f.eks. Norge og Danmark, har "internationale" eller "åbne" registre, som er forbundet med andre krav end det "nationale" register.*

Ref. til UNECE: Definition E.II-08

Skibets byggeår

Definition: Det år, hvor skibet blev færdigbygget.

Ref. til UNECE: Svarer til E.II-02

2.7 Luftfartøjer

Flyvemaskine

Definition: Maskine, der bæres oppe i atmosfæren af luftens påvirkning. Der ses bort fra indretninger, som bæres oppe alene ved direkte luftpåvirkning fra jordens overflade.

Uddybende forklaring: *Der skelnes mellem:*

- *Jetfly, som drives af en jetmotor*
- *Propelfly, der bruger propel til at skabe den nødvendige fremdrift*
- *Turbo-propelfly, hvis propeller drives af en jetmotor*
- *Helikopter, der har vinger, som roterer i vandret plan og herved frembringer både den nødvendige opdrift og fremdrift.*

Ref. til UNECE: Der er endnu ikke nogen definition i UNECE's Glossar for Transportstatistik. Svarer til definition II.01 i Eurostats Draft Glossary on Air Transport Statistics, version 6.

2.8 Transportudstyr

Lasteenhed

Definition: Container eller veksellad.

Uddybende forklaring: "Flats", der anvendes i forbindelse med søtransport, betragtes som en særlig form for containere og medregnes derfor her.

Ref. til UNECE: Definition F.II-01

Container

Definition: Særlig kasse til godstransport, solid og stabelbar, som kan flyttes horisontalt og vertikalt.

Den tekniske definition på en container er: "En transportenhed, der:

- er i holdbar udførelse og derfor solid nok til at tåle gentagen anvendelse
- er konstrueret således, at den letter godstransport med et eller flere transportmidler uden omladning
- er udstyret med anordninger, der forenkler håndteringen og specielt overførslen fra et transportmiddel til et andet
- er konstrueret således, at den nemt kan fyldes og tømmes
- er stabelbar
- har et indvendigt volumen på mindst 1 m³."

Uddybende forklaring: Omfatter ikke veksellad.

"Flats", der anvendes i forbindelse med søtransport, betragtes som en særlig form for containere, selv om de ikke har noget indvendigt volumen og således ikke opfylder sidste kriterium ovenfor. De medregnes derfor her.

Ref. til UNECE: Definition F.II-03

TEU (Twenty-foot Equivalent Unit)

Definition: Måleenhed til optælling af containere med forskellig kapacitet og beskrivelse af containerskibes og -terminalers kapacitet. 1 TEU svarer til en 20-fods ISO-container.

Uddybende forklaring: En 40-fods ISO-container svarer til 2 TEU.
Containere mellem 20 fod og 40 fods længde svarer til 1,5 TEU
Containere over 40 fods længde (typisk på 45 fod) svarer til 2,25TEU

Ref. til UNECE: Definition F.II-06

Veksellad

Definition: Transportenhed, der er solid nok til gentagen anvendelse, men ikke til at blive løftet i overbygningen, eller til at den kan stables med last, og som er beregnet til intermodal transport, hvor mindst én etape er vejtransport.

Ref. til UNECE: Definition F.II-07

Flats

Definition: Ladeplatform uden overbygning, der har samme længde og bredde som en container og er udstyret med øvre og nedre hjørnebeslag.

Uddybende forklaring: Dette er en anden betegnelse for visse specialcontainere - nemlig platformcontainere og platformbaserede containere med ufuldstændige overbygninger.

Ref. til UNECE: Definition F.II-08

Palle

Definition: Platform, der er beregnet til at lette løftning og stabling af varer.

Uddybende forklaring: Paller er som regel lavet af træ og har følgende standardmål: 1000mm X 1200mm (ISO) og 800mm X 1200mm (CEN).

Ref. til UNECE: Definition F.II-09

3. Trafik

Trafik omfatter bevægelse med køretøjer på veje og skinner, samt med skibe og luftfartøjer.

3.1. Veje

Vejtrafik

Definition: Enhver kørsel med et køretøj på et givent vejnet.

Uddybende forklaring: Ved transport af et køretøj på et andet køretøj medregnes kun sidstnævnte køretøjs (aktive) bevægelse.

Ref. til UNECE: Definition B.IV-01

Køretøj-km på veje

Definition: Måleenhed for trafikarbejdet med vejkøretøj. 1 køretøj-km svarer til et køretøjs bevægelse over en strækning på én kilometer.

Uddybende forklaring: Ved transport af et køretøj på et andet køretøj medregnes kun sidstnævnte køretøjs (aktive) bevægelse.

Ref. til UNECE: Definition B.IV-06

Trafik på vejstrækninger

Definition: Antal køretøjer på en vejstrækning i en periode, fx et år eller et døgn iht. automatiske eller manuelle tællinger.

Uddybende forklaring: I den danske statistik opgør trafikstrømmen i begge kørselsretninger.

3.2. Jernbaner

Jernbanetrafik

Definition: Enhver kørsel med et jernbanekøretøj på linjer i drift.

Ref. til UNECE: Definition A.IV-01

Togkm

Definition: Måleenhed for trafikarbejdet med tog. 1 togkm svarer til et togs bevægelse over en strækning på én kilometer.

Uddybende forklaring: Her regnes med den faktisk tilbagelagte strækning med passagerer eller gods. Anden kørsel, fx positioneringskørsel af tomme vogne eller rangering, dvs. flytninger af vogne på en station eller et andet baneanlæg (fx rangerterræn), medregnes ikke i trafikarbejdet.

Ref. til UNECE: Definition A.IV-07

Togtrafik på jernbanestrækning

Definition: Antal tog på en jernbanestrækning i en periode, fx et år eller et døgn iht. køreplan.

Uddybende forklaring: Den danske statistik opgør trafikstrømmen pr. hverdagsdøgn. Der medtages trafik i begge kørselsretninger.

Togtrafik på jernbanestrækning i spidstimen

Definition: Antal tog på en jernbanestrækning i den mest travle døgn-time iht. køreplan.

Uddybende forklaring: Den danske statistik opgør trafikstrømmen i spidstimen for den mest travle kørselsretning.

3.3. Skibstrafik

Skibstrafik til søs

Definition: Enhver sejlads med et søgående fartøj på havet.

Uddybende forklaring: Omfatter såvel sejlads mellem to havne som trafik der kun involverer én havn, fx sejlads til offshore-installation, udsejling af gods med henblik på dumpning i havet, eller sejlads fra et sted på havet - efter opsamling af gods fra havbunden - til en havn.

Ref. til UNECE: Definition E.IV-01

Skib-km

Definition: Måleenhed for trafikarbejdet til søs. 1 skib-km svarer til et skibs bevægelse over en strækning på én kilometer.

Uddybende forklaring: Omfatter den faktisk tilbagelagte strækning med som uden last/passagerer.

Ref. til UNECE: Definition E.IV-08

3.4. Flytrafik

Flyvning

Definition: Enhver bevægelse med et luftfartøj fra start til landing.

Uddybende forklaring: Der skelnes mellem:

- Ruteflyvning, der er erhvervsmæssig flyvning iht. offentliggjort fartplan eller med en sådan regelmæssighed og hyppighed, at der tydeligt a er tale om systematiske flyvninger
- Charterflyvninger, der er erhvervsmæssig lufttransport bortset fra ruteflyvninger
- Anden flyvning der omfatter ikke-erhvervsmæssige, private operationer.

Ref. til UNECE: Svarer til definitionerne i Kommissionens Forordning (EF) 1358/2003. Der er ingen definition i UNECE's Glossar for Transportstatistik.

Flyoperation

Definition: Et luftfartøjs start eller landing eller en ind- eller udflyvning til lufthavn, hvor flyet ikke har været under ”fuldt stop.

Uddybende forklaring: Omfatter også touch-and-goes, overskydninger og forgæves landingsforsøg.

Ref. til UNECE: Den danske definition er ikke i overensstemmelse med definitionen i Kommissionens Forordning (EF) 1358/2003, som ekskluderer *touch-and-goes* og overskydninger. Der er ingen definition i UNECE's Glossar for Transportstatistik.

Fly-km

Definition: Måleenhed for trafikarbejdet med fly. 1 fly-km svarer til et flys bevægelse over en strækning på én kilometer.

Uddybende forklaring: Omfatter i princippet den faktisk tilbagelagte strækning, men måles typisk som afstanden på en storcirkel mellem et par af lufthavne.

4. Persontransport

Persontransport omfatter transport af passagerer med køretøjer på veje og skinner, samt med skibe og luftfartøjer.

4.1. Persontransport på veje

Persontransport ad vej

Definition: Transport af passagerer med et køretøj på et givent vejnet.

Uddybende forklaring: Der sondres mellem:

- *National persontransport, der er transport med på- og afstigningssted i Danmark*
- *International persontransport, der er persontransport til eller fra udlandet*
- *Transittransport, der er transport gennem Danmark*

Ref. til UNECE: Definitionerne B.V-01, B.V-02 , B.V-04 og B.V-06

Passager under vejtransport

Definition: Person, der foretager en rejse med et køretøj på vejnettet. Fører af personbil, bortset fra taxichauffør, betragtes også som passager. Servicepersonale i rutebusser, turistbusser og lastvogne medregnes ikke.

Ref. til UNECE: Definition B.V-08

Rejse ad vej

Definition: En passagers transport med bil, bus, motorcykel, knallert eller cykel fra første påstigningssted til sidste afstigningssted.

Uddybende forklaring: Omstigning fra en bus til en anden, uanset hvilket busselskab der er tale om, betragtes ikke som en afslutning af busrejsen. Hvis der derimod i forbindelse med

omstigningen benyttes et andet transportmiddel end bus, betragtes busrejsen som afsluttet.

Ref. til UNECE: Definition B. V.13

Personkm ad vej

Definition: Måleenhed for persontransportarbejdet. 1 personkm er det transportarbejder, der udføres, når en person rejser 1 kilometer.

Uddybende forklaring: Persontransportarbejdet ved kørsel på vej dækker alene kørsel i Danmark. For rejser mellem Danmark og udlandet og for transitrejser gennem Danmark opgøres persontransportarbejdet således kun for den del af rejsen, der foregår på dansk territorium.

Ref. til UNECE: Definition B.V-09

4.2. Persontransport på jernbane

Persontransport på jernbane

Definition: Transport af passagerer med et jernbanekøretøj på et givent jernbanenet.

Uddybende forklaring: Der sondres mellem:

- National persontransport, der er transport med på- og afstigningssted i Danmark
- International persontransport, der er persontransport til eller fra udlandet
- Transittransport, der er transport gennem Danmark

Ref. til UNECE: Definitionerne A.V-01 og A.V-03-A.V-04

Togpassager

Definition: Person, betalende som ikke-betalende, der foretager en rejse med jernbane. Togpersonale i tjeneste medregnes ikke.

Ref. til UNECE: Definition A.V-06

Togrejse

Definition: En togpassagers transport med tog fra første påstigningssted til sidste afstigningssted.

Uddybende forklaring: Omstigning fra et jernbanekøretøj til et andet, uanset hvilken jernbanevirksomhed der er tale om, betragtes ikke som en afslutning af togrejsen. Hvis der derimod i forbindelse med omstigningen benyttes et andet transportmiddel end tog, betragtes togrejsen som afsluttet.

I Danmark opgøres antal passagerer for hver jernbanevirksomhed. Ved rejser, som omfatter flere jernbanevirksomheder, tælles passagererne derfor flere gange.

Ref. til UNECE: Den danske definition er ikke fuldt i overensstemmelse med definitionerne A.V-01 og A.V-12-A.V-14 , da passagerer, som anvender flere jernbanevirksomheder på rejsen, tælles med for hver jernbane.

Personkm med tog

Definition: Måleenhed for persontransportarbejdet. 1 personkm er det transportarbejder, der udføres, når en person rejser 1 kilometer.

Uddybende forklaring: *Persontransportarbejdet ved kørsel med tog dækker alene kørsel i Danmark. For rejser mellem Danmark og udlandet og for transitrejser gennem Danmark opgøres persontransportarbejdet således kun for den del af rejsen, der foregår på dansk territorium.*

Ref. til UNECE: Den danske definition er i overensstemmelse med definition A.V-08

4.3. Persontransport med skib

Persontransport til søs

Definition: Skibstransport af passagerer på rejser, der foregår til søs.

Uddybende forklaring: *Omfatter også rejser, hvor en del foregår ad indre vandveje.*

Der sondres mellem:

- National persontransport, der er transport med på- og afstigningssted i Danmark*
- International persontransport, der er persontransport til eller fra udlandet*

Ref. til UNECE: Definition E.V-01

Skibspassager

Definition: Passager, der foretager en sørejse med skib.

Uddybende forklaring: *Besætning og servicepersonale om bord på handelsskibe betragtes ikke som passagerer*

Ref. til UNECE: Definition E.V-20

Krydstogtpassager

Definition: Skibspassager, der foretager en sørejse med et krydstogtskib.

Uddybende forklaring: *Omfatter ikke passagerer på skibe, der foretager endagssejladser. Krydstogtpassagerer på krydstogtskib der anløber en given havn opdeles i*

- Afstigende passagerer, som afslutter rejsen i havnen*
- Påstigende passagerer, der påbegynder rejsen i havnen*

- *Transitpassagerer, der kan gå i land i havnen for et kortere visit, men vil fortsætte rejsen med skibet.*

–

Ref. til UNECE: Definition E.V-21

Sørejse

Definition: En passagers transport fra den havn, hvor rejsen begynder, til den havn, hvor den slutter. For nogle passagerer, herunder især krydstogtpassagerer, kan der være tale om én og samme havn.

Ref. til UNECE: Definition E. V.22

Personkm med skib

Definition: Måleenhed for persontransportarbejdet. 1 personkm er det transportarbejder, der udføres, når en person rejser 1 kilometer.

Ref. til UNECE: Definition E.V-23

4.4. Persontransport med fly

Persontransport med fly

Definition: Transport af passagerer med fly.

Uddybende forklaring: *Der sondres mellem:*

- *National persontransport, der er transport med på- og afstigningssted i Danmark*
- *International persontransport, der er persontransport til eller fra udlandet*

Flypassager

Definition: Person, der foretager en rejse med fly, og som ikke gør tjeneste som besætning inden for flyvetiden.

Uddybende forklaring: *En lufthavns flypassagerer kan opgøres som:*

- *Terminalpassagerer, der begynder eller slutter flyrejsen i lufthavnen*
- *Transferpassagerer, der mellemlander i lufthavnen og fortsætter flyrejsen fra lufthavnen med et andet fly*
- *Transitpassagerer, der mellemlander i lufthavnen og fortsætter flyrejsen fra lufthavnen med samme fly(nummer). Transitpassagerer tælles ikke med som ankomne passagerer, når lufthavnens samlede passagerer opgøres.*

Ref. til UNECE: Der er endnu ikke nogen definition i UNECE's Glossar for Transportstatistik. Definitionen svarer til V.11 i Eurostats Draft Glossary on Air Transport Statistics, version 6.

Flyrejse

Definition: En passagers transport med fly fra påstigningslufthavn til endelig afstigningslufthavn.

Uddybende forklaring: Rejsen foretages med samme fly eller under samme flynummer.

Ref. til UNECE: Svarer til definitionen i Kommissionens Forordning (EF) 1358/2003. Der er ingen definition i UNECE's Glossar for Transportstatistik.

Flyetape

Definition: Den af et luftfartøj tilbagelagte strækning fra starten til næste landing.

Ref. til UNECE: Svarer til definitionen i Kommissionens Forordning (EF) 1358/2003. Der er ingen definition i UNECE's Glossar for Transportstatistik.

Personkm med fly

Definition: 1 personkm er det transportarbejder, der udføres, når en person rejser 1 kilometer.

5. Godstransport

Godstransport omfatter transport af gods med køretøjer på veje og skinner, med skibe og luftfartøjer samt i rørledninger.

5.1. Godstransport ad vej

Godstransport ad vej

Definition: Transport af gods med et køretøj på et givent vejnet.

Uddybende forklaring: Ved transport med bil indregistreret i Danmark sondres der mellem:

- National godstransport, der er transport med på- og afstigningssted i Danmark
- International godstransport, der er godstransport mellem Danmark og udlandet
- Tredjelandskørsel, der er godstransport med på- og afstigningssted i hvert sit udland
- Cabotagekørsel, der er godstransport med på- og afstigningssted inden for samme udland

Ved transport med bil indregistreret uden for Danmark sondres der mellem:

- National godstransport, der er transport med på- og afstigningssted i Danmark
- International godstransport, der er godstransport mellem Danmark og udlandet.

Ref. til UNECE: Definitionerne B.V-01 – B.V-06

Vejgods

Definition: Enhver form for gods, der transporteres med vare- og lastkøretøjer.

Uddybende forklaring: *Vejgods omfatter også alle former for emballage og transportudstyr, f.eks. containere, veksellad og paller.*

Ref. til UNECE: Definition B.V-16

Farligt vejgods

Definition: Vejgods, som i hht. den europæiske konvention om international transport af farligt gods ad vej (ADR), er farligt gods.

Ref. til UNECE: Definition B.V-20

Godsvægt af vejgods

Definition: Vægten opgøres som godsets brutto-bruttovægt.

Uddybende forklaring: *Vægten omfatter godsets vægt plus taravægten. Bruttovægten er godsets vægt inkl. alle former for emballage. Taravægten består af vægten af containere, veksellad og paller, som godset transporteres i eller på.*

Ref. til UNECE: Definition B.V-17

Tonkm ved vejtransport

Definition: Måleenhed for godstransportarbejdet. 1 tonkm er det transportarbejde, der udføres, når et ton gods flyttes 1 kilometer.

Uddybende forklaring: *Godstransportarbejdet ved kørsel med bil beregnes for hver forsendelse som den faktiske transportafstand i km gange godsets vægt*

Ref. til UNECE: Definition B.V-18

5.2. Godstransport ad jernbaner

Godstransport ad jernbane

Definition: Transport af gods med et jernbanekøretøj på et givent jernbanenet.

Uddybende forklaring: *Der sondres mellem:*

- *National godstransport, der er godstransport med på- og aflæsningssted i Danmark*
- *International godstransport, der er godstransport til eller fra udlandet*
- *Transittransport, der er godstransport gennem Danmark*

Ref. til UNECE: Definition A.V-01 og A.V-03-A.V-04

Jernbanegods

Definition: Enhver form for gods, der transporteres med jernbane.

Uddybende forklaring: Jernbanegodset omfatter også alle former for emballage og transportudstyr, f.eks. containere, veksellad og paller, samt vare- og lastkøretøjer, der transporteres med jernbane.

Ref. til UNECE: Definition A.V-15

Pålæsset jernbanegods

Definition: Gods, der læsses på et jernbanekøretøj og forsendes med jernbane.

Uddybende forklaring: I modsætning til hvad der gælder for vejtransport og transport ad indre vandveje, betragtes direkte omladning fra et jernbanekøretøj til et andet samt motorkøretøjsskift ikke som aflæsning/pålæsning. Men hvis godset læsses af et jernbanekøretøj, læsses på et andet transportmiddel og derefter igen læsses på et jernbanekøretøj, betragtes dette som aflæsning fra det første jernbanekøretøj efterfulgt af pålæsning på det andet jernbanekøretøj.

Ref. til UNECE: Definition A.V-22

Kombigods med tog

Definition: Jernbanegods i containere, veksellad, lastbiler, påhængsvogne eller sættevogne.

Ref. til UNECE: Definition F.I-01

Hellastgods med tog

Definition: Forsendelser med jernbane, bortset fra kombigods, hvortil en hel godsvogn eller et helt tog er reserveret.

Ref. til UNECE: Definition A.V-17

Stykgods med jernbane

Definition: Alt andet jernbanegods end kombigods og hellastgods, hvor det hverken er nødvendigt eller kræves, at der anvendes en hel jernbanevogn.

Ref. til UNECE: Definition A.V-17

Farligt jernbanegods

Definition: Jernbanegods, som i hht. reglementet for international befordring af farligt gods med jernbane (RID) er farligt gods.

Ref. til UNECE: Definition A.V-21

Vægt af jernbanegods

Definition: Vægten opgøres som godsets brutto-bruttovægt.

Uddybende forklaring: Vægten omfatter godsets vægt plus taravægten. Bruttovægten er godsets vægt inkl. alle former for emballage. Taravægten består af vægten af containere, veksellad og paller, som godset transporteres i eller på, samt vægten af vare- og lastkøretøjer, der transporteres med jernbane.

Ref. til UNECE: Definition A.IV-18

Tonkm med tog

Definition: Måleenhed for godstransportarbejdet. 1 tonkm er det transportarbejder, der udføres, når et ton gods flyttes 1 kilometer.

Uddybende forklaring: Godstransportarbejdet ved kørsel med tog dækker alene kørsel i Danmark. For transporter mellem Danmark og udlandet og for transatkørsel gennem Danmark opgøres godstransportarbejdet således kun for den del af rejsen, der foregår på dansk territorium.

Ref. til UNECE: Den danske definition er i overensstemmelse med definition A.V-19

5.3. Godstransport med skib

Godstransport til søs

Definition: Skibstransport af gods på rejser, der helt eller delvist foregår til søs.

Uddybende forklaring: Der sondres mellem:

- National godstransport, der er transport med på- og afstigningssted i Danmark
- International godstransport, der er persontransport til eller fra udlandet

Ref. til UNECE: Definition E.V-01

Skibsgods

Definition: Gods, der transporteres med skib.

Uddybende forklaring: Dette omfatter også alle former for emballage og transportudstyr, f.eks. containere, veksellad, paller og vare- og lastkøretøjer. Omfatter også post samt gods, der transporteres på eller i godsvogne, lastbiler, påhængsvogne, sættevogne eller pramme. I overensstemmelse hermed medregnes følgende ikke: køretøjer til persontransport med førere, erhvervskøretøjer og påhængsvogne uden last, bunkerolie og skibsproviant og -stores, fisk om bord på fiskerfartøjer og skibe til forarbejdning af fisk, og gods, der transporteres internt i en havn mellem forskellige bassiner eller dokker.

Ref. til UNECE: Definition E.V-35

Farligt skibsgods

Definition: Gods der iht. den internationale konvention om sikkerhed for menneskeliv på søen (SOLAS-konventionen fra 1974), kapitel IV, som ændret og nærmere beskrevet i den internationale kode for søtransport af farligt gods (IMDG-koden), er kategoriseret som farligt gods.

Ref. til UNECE: Definition E.V-45

Godsvægt af skibsgods

Definition: Vægten opgøres som godsets bruttovægt.

Uddybende forklaring: *Bruttovægten er godsets vægt inkl. alle former for emballage. Taravægten af transporterede lastede såvel som tomme containere indgår ikke i godsvægten af skibsgods.*

Ref. til UNECE: Definition E.V-42

Tonkm med skib

Definition: Måleenhed for godstransportarbejdet. 1 tonkm er det transportarbejder, der udføres, når 1 ton gods flyttes 1 kilometer.

Ref. til UNECE: Definition E.V-10

5.5. Godstransport med fly

Godstransport med fly

Definition: Transport af gods med fly.

Uddybende forklaring: *Der sondres mellem:*

- *National godstransport, der er transport med på- og afstigningssted i Danmark*
- *International godstransport, der er persontransport til eller fra udlandet*

Ref. til UNECE: Svarer til definitionen i Kommissionens Forordning (EF) 1358/2003. Der er ingen definition i UNECE's Glossar for Transportstatistik.

Flygods

Definition: Gods der transporteres med fly, bortset fra passagerernes bagage.

Uddybende forklaring: *I statistikken indgår alene terminalgods, dvs. eksklusive gods i transit og transfer.*

Gods til og fra Københavns lufthavn inkluderer gods på flyfragtbrev, der er kørt med lastbil

Ref. til UNECE: Der er endnu ikke nogen definition i UNECE's Glossar for Transportstatistik. Definitionen svarer til V.27 i Eurostats Draft Glossary on Air Transport Statistics, version 6.

Godsvægt af flygods

Definition: Vægten opgøres som godsets brutto-bruttovægt.

Uddybende forklaring: Vægten omfatter godsets vægt plus taravægten. Bruttovægten er godsets vægt inkl. alle former for emballage. Taravægten består af vægten af containere og paller mv., som godset transporteres i eller på.

Ref. til UNECE: Der er endnu ikke nogen definition i UNECE's Glossar for Transportstatistik. Definitionen svarer til V.34 i Eurostats Draft Glossary on Air Transport Statistics, version 6.

Tonkm med fly

Definition: Måleenhed for godstransportarbejdet. 1 tonkm er det transportarbejder, der udføres, når 1 ton gods flyttes 1 kilometer.

Uddybende forklaring: Transportafstanden beregnes som afstanden på en storcirkel mellem lufthavnene.

5.5 Rørtransport

Godstransport i rørledning

Definition: Transport af flydende gods i et rørledningsnet.

Ref. til UNECE: Definitionerne D.IV/V.01

Gods transporteret i rørledning

Definition: Alle flydende olieprodukter (råolie og raffineret olie) og naturgas, der transporteres via rørledninger.

Ref. til UNECE: Definition D.IV/V.04 dækker alene olieprodukter. Den danske definition medtager naturgas

Godsvægt af gods i rørledninger

Definition: Vægten opgøres som godsets vægt inkl. indhold af vand i råolien.

Tonkm ved transport i rørledning

Definition: Måleenhed for godstransportarbejdet. 1 tonkm er det transportarbejder, der udføres, når et ton gods flyttes 1 kilometer.

Ref. til UNECE: Definition D.IV/V.05

6. Trafikuheld, dræbte og tilskadekomne i trafikken

Trafikuheld omfatter uheld med transportmidler i bevægelse.

6.1 Færdselsuheld på veje

Færdselsuheld

Definition: Ulykke, der involverer mindst ét køretøj i bevægelse på en offentlig vej eller en offentligt tilgængelig privat vej, og hvor mindst én person bliver dræbt eller kvæstet.

Uddybende forklaring: Indbefatter sammenstød mellem køretøjer, mellem køretøjer og fodgængere, mellem køretøjer og dyr eller faste genstande samt ulykker, der kun involverer et køretøj. Omfatter også sammenstød mellem vej- og jernbanekøretøjer. Sammenstød mellem flere køretøjer betragtes som én enkelt ulykke, hvis der - ved en række på hinanden efterfølgende sammenstød - er tale om sammenstød, som sker meget hurtigt efter hinanden. Omfatter ikke ulykker, hvor der kun sker materielskade

Ref. til UNECE: Svarer til B.VII.01

Dræbt ved færdselsuheld

Definition: Person, der dræbes på stedet eller dør højst 30 dage efter som følge af et færdselsuheld.

Ref. til UNECE: Definition B.VII.05

Tilskadekomne ved færdselsuheld

Definition: Person, der ikke er dræbt, men kvæstet ved en personskadeulykke, og som skal have lægebehandling.

i:

- *Alvorligt tilskadekomne*
- *Lettere tilskadekomne.*

Ref. til UNECE: Definition B.VII.06 , men definitionen af alvorligt tilskadekomne afviger fra UNECE's der kræver mindst 24 timers indlæggelse på hospital.

Færdselsuheld med spirituspåvirket person involveret

Definition: Færdselsulykke, hvor mindst én fører eller fodgænger var under påvirkning af alkohol. En person anses som spirituspåvirket, når denne har mere end 0,5 promille alkohol i blodet.

Ref. til UNECE: Afviger fra definition B.VII.15, som ikke medtager spirituspåvirkede fodgængere, og som medregner førere, der er påvirket af medicin eller stoffer.

Færdselsuheld med tunge køretøjer involveret

Definition: Færdselsulykke, hvor et påhængsvogntog, sættevognstog eller lastbil eller trækker over 3,5 ton totalvægt er involveret.

Uddybende forklaring: Under lastbiler medtages udrykningskøretøjer.

6.2 trafikulykker på Jernbaner

Jernbaneulykke

Definition: Ulykke, hvori der er involveret mindst ét jernbanekøretøj i bevægelse, og som resulterer i mindst én dræbt eller alvorligt tilskadekommet person, i omfattende ødelæggelse af materiel, spor eller andre anlæg eller miljøet eller i omfattende forstyrrelse af trafikken. Ulykker i værksteder, lagre og depoter medregnes ikke.

Ref. til UNECE: Der er ingen definition i UNECE's Glossar for Transportstatistik. Den danske definition følger Kommissionens Forordning (EF) 1192/2003.

Jernbaneulykke med personskaade

Definition: Ulykke, hvori der er involveret mindst ét jernbanekøretøj i bevægelse, og som resulterer i mindst én dræbt eller alvorligt tilskadekommet person. Ulykker i værksteder, lagre og depoter medregnes ikke.

Ref. til UNECE: Der er ingen definition i UNECE's Glossar for Transportstatistik. Den danske definition følger Kommissionens Forordning (EF) 1192/2003.

Dræbt person ved jernbaneulykke

Definition: Person, der er dræbt øjeblikkeligt i forbindelse med en jernbaneulykke, eller som dør inden for 30 dage som følge af en jernbaneulykke. Selvmord medregnes ikke.

Ref. til UNECE: Der er ingen definition i UNECE's Glossar for Transportstatistik. Den danske definition følger Kommissionens Forordning (EF) 1192/2003.

Alvorligt tilskadekommet person ved jernbaneulykke

Definition: Person, som er blevet indlagt på hospital i mere end 24 timer som følge af en jernbaneulykke. Selvmordsforsøg medregnes ikke

Ref. til UNECE: Der er ingen definition i UNECE's Glossar for Transportstatistik. Den danske definition følger Kommissionens Forordning (EF) 1192/2003.

Jernbaneulykke i forbindelse med transport af farligt gods

Definition: Jernbaneulykke eller hændelse, der skal indberettes i henhold til kapitel 1.8.5 i RID/ADR.

Ref. til UNECE: Der er ingen definition i UNECE's Glossar for Transportstatistik. Den danske definition følger Kommissionens Forordning (EF) 1192/2003.

6.3 Trafikulykker til søs

Søulykke

Definition: Ulykke, hvori der er involveret mindst ét skib i bevægelse, og som resulterer i mindst én dræbt eller alvorligt tilskadekommet person eller i omfattende materiel skade på et skib.

Uddybende forklaring: Søulykker opdeles i følgende typer:

- Brand
- Grundstødning
- Kollision, der er kollision af skibe i bevægelse
- Påsejling, der er påsejling af skib ved kaj el. for anker
- Kontaktskade, der er påsejling af mole, færgeleje eller lignende.
- Kæntring, der er ulykke, hvor skibet har lagt sig på siden og efterfølgende forlist
- Havari
- Andet eller ukendt årsag

Dræbt ved søulykke

Definition: Person, der er dræbt i forbindelse med en søulykke.

Tilskadekommet ved søulykke

Definition: Person, der er kommet til skade i forbindelse med en søulykke.

6.4. Trafikulykker med fly

Flyulykke

Definition: Ulykke, hvori der er involveret mindst ét dansk fly i bevægelse, og som resulterer i mindst én dræbt eller alvorligt tilskadekommet person eller i omfattende materiel skade på et fly.

Dræbt ved flyulykke

Definition: Person, der er dræbt i forbindelse med en flyulykke.

Tilskadekommet ved flyulykke

Definition: Person, der er kommet til skade i forbindelse med en flyulykke.

7. Energiforbrug ved transport

Energiforbruget vedrørende transport omfatter motorkøretøjers samlede energiforbrug til fremdrift, belysning, opvarmning og anden komfort.

Joule

Definition: Joule, J, er en måleenhed for energiforbrug.

Uddybende forklaring: $1 \text{ peta-joule} = 10^{15} \text{ J} = 108 \text{ kWh}$
 $1 \text{ tera-joule} = 10^{12} \text{ J} = 23,88459 \text{ TOE}$, hvor TOE er en olieækvivalent vedtaget af Det internationale Energiagentur (IEA) i 1991

Ref. til UNECE: Definition A.VI.03

Motorbenzin

Definition: Let, mineralsk olie til brug i forbrændingsmotorer, dog ikke flymotorer.

Uddybende forklaring: Benzin destilleres ved mellem 35 °C og 215 °C og behandles ved reforming, katalytisk krakning eller blanding med en aromatisk forbindelse for at opnå et tilstrækkeligt højt oktantal (>80 RON).

Brændværdi: 44,8 TJ/1 000 t.

Ref. til UNECE: Definition A.VI.04

Flybenzin

Definition: Let, mineralsk olie til brug i flymotorer.

Jetbrændstof (JP1)

Definition: Mellemdestillat, som fremkommer ved raffinering af råolie. Anvendes i jetmotorer.

Gasolie/dieselolie (destilleret brændselsolie)

Definition: Olietyper fremstillet af laveste fraktion fra atmosfærisk destillation af råolie

Uddybende forklaring: Gasolie/dieselolie omfatter også tunge gasoiler fremstillet ved vakuumdestillering af restproduktet fra atmosfærisk destillation. Gasolie/dieselolie destilleres ved mellem 200 °C og 380 °C. Der opnås mindre end 65 % vol. ved 250 °C inkl. svind og 80 % eller derover ved 350 °C. Flammepunktet ligger altid over 50 °C, og densiteten er over 0,81. Svære olier fremstillet ved blanding henregnes til gasoiler, hvis deres kinematiske viskositet ikke overstiger 25 cSt ved 40 °C.

Brændværdi: 43,3 TJ/1 000 t.

Ref. til UNECE: Definition A.VI.05

Flydende gas (LPG)

Definition: Lette kulbrinter af paraffintypen, som udvindes udelukkende ved destillation af råolie.

Uddybende forklaring: LPG omfatter propan og butan og blandinger heraf. Gasserne bliver flydende ved lavt tryk (5-10 atmosfære). I flydende form og ved en temperatur på 38 °C har de et relativt damptryk på højst 24,5 bar. Deres densitet varierer fra 0,50 til 0,58.

Ref. til UNECE: Definition A.VI.07

Svær brændselsolie (fuelolie)

Definition: Svær olie, der er et restprodukt fra destillation.

Uddybende forklaring: Omfatter alle brændselsolier, der er destillationsrester (herunder brændselsolier fremstillet ved blanding). Svær brændselsolie har en viskositet på over 25 cSt ved 40 °C. Flammepunktet ligger altid over 50 °C, og densiteten er over 0,90.

Ref. til UNECE: Definition A.VI.06

Elektricitet

Definition: Energi fremstillet ved vandkraft, jordvarme, kernekraft og på almindelige termiske kraftværker - dog ikke energi fremstillet af pumpestationer - målt i elektricitetens brændværdi (3,6 TJ/GWh).

Uddybende forklaring: En pumpestation er et kraftværk med en beholder, der fyldes ved hjælp af pumper

Ref. til UNECE: Definition A.VI.10

8. Emissioner fra transport og luftforurening

8.1 Emissioner fra transport

Definition: CO = carbon monooxid

Uddybende forklaring: Emissionen af kulilte dannes ved ufuldstændig forbrænding

Kuldioxid

Definition: CO₂ = carbon dioxid = kultveilde.

Uddybende forklaring: Emissionen af kuldioxid dannes ved forbrændingsprocessen i transportmidlernes motorer

Kvælstofilter

Definition: NO_x = kvælstofoxider

Uddybende forklaring: Forbindelser af kvælstof og ilt, NO_x, der dannes bl.a. ved forbrænding af fossilt brændstof.

NO = kvælstofoxid, som reagerer med luftens ilt og danner NO₂ som er nedbrydende for ozonlaget i atmosfæren

NO₂ = kvælstofdioxid = kvælstofilter som dannes ved iltning af NO

N₂O (dinitrogenoxid eller kvælstofforilte) = lattergas

Svovldioxid

Definition: SO₂ = sulphuroxid = svovlilte

Uddybende forklaring: SO₂ dannes ved forbrænding af svovl i fossile brændstoffer indhold af svovl og ilt.

NMVOC

Definition: Kulbrinter (HC), dvs. organiske stoffer, der indeholder kul og brint, bortset fra metan (CH₄)

Uddybende forklaring: Benzen C₆H₆ er en kulbrinte, som findes bl.a. i benzin og frigives gennem bilernes udstødning.

Partikler

Definition: Partikler i luften, der er dannet bl.a. ved forbrændingsprocessen i transportmidlernes motorer.

Uddybende forklaring: Størrelsen af partiklerne angives ved PM (particulate matter) + maksimalt partikel mål i mikrometer (= 1 μm = 0,001 mm = 0,000001 m.), fx PM_{2,5} som især skyldes biltrafik.

Den danske statistik opgør partikler som PM₁₀ dvs. på højst 1 μm.

8.2. Luftforurening

Luftforureningen belyses bl.a. ved indholdet af kulilte, svovldioxid, kvælstofdioxid, bly og partikler.

Gadeforurening

Definition: Gadeluftens indhold af kulilte, svovldioxid, kvælstofdioxid, bly og partikler pr. kubikmeter luft.

Uddybende forklaring: Opgøres i milliontedele gram (μg) pr. m^3 luft og i milliardtedel gram ($\text{ng}=\text{nanogram}$) pr. m^3 luft for bly.

Måles i Danmark i byerne København, Aalborg, Odense og Århus

9. Økonomi og beskæftigelse

Transportsektoren

Definition: Omfatter virksomheder med hovedaktivitet inden for hovedgrupperne 60-63 i Dansk Branchekode 2003, som er i overensstemmelse med NACE Rev. 1.1 og ISIC rev. 3.1.

Uddybende forklaring: Hovedgruppe 60 består af brancherne:
60.1 Jernbaner
60.2 Anden landtransport
60.3 Rørtransport
Hovedgruppe 61 består af brancherne:
61.1 Sø- og kysttransport
61.2 Transport ad indre vandveje (p.m.)
Hovedgruppe 62 består af brancherne:
62.1 Ruteflyvning
62.2 Charterflyvning, taxifyvning mv.
62.3 Rumfart
Hovedgruppe 63 består af brancherne:
63.1 Godsbehandling og oplagring
63.2 Anden hjælpevirksomhed i forbindelse med transport
63.3 Rejsebureauvirksomhed
63.4 Anden transportformidling

Produktionsværdien

Definition: Er lig værdien i markedspriser af erhvervenes markedsmæssige og ikke markedsmæssige økonomiske aktivitet.

Forbrug i produktionen

Definition: Forbrug i produktionen opgøres i køberpriser som værdien af de varer og tjenester, der er anvendt ved produktionen, herunder udgifter til reparation og vedligeholdelse.

Basispriser

Definition: Er for indenlandsk produktion lig prisen af fabrik eksklusive produktskatter, netto, og for import defineret som cif-værdien plus told.

Bruttonationalprodukt i markedspriser

Definition: Er lig produktionsværdien i markedspriser minus forbrug i produktionen opgjort i køberpriser.

Uddybende forklaring: Dette begreb kan også opgøres fra indkomstsiden som aflønning af ansatte plus overskud af produktionen og blandet indkomst plus produktionsskatter, netto.

Bruttonationalprodukt i basispriser

Definition: Er lig produktionsværdien i basispriser minus forbrug i produktionen opgjort i køberpriser.

Uddybende forklaring: Dette begreb kan også opgøres fra indkomstsiden som aflønning af ansatte plus overskud af produktionen og blandet indkomst plus andre produktionsskatter, netto, end produktskatter, netto.

Bruttoværditilvækst

Definition: Er lig med bruttonationalproduktet i basispriser

Bruttooverskud

Definition: Er lig med bruttoværditilvæksten i basispriser minus aflønning til ansatte og andre produktionsskatter end produktskatter, netto.

Produktionsskatter

Definition: Omfatter afgifter på produkter samt andre produktionsskatter. Sidstnævnte består altovervejende af ejendomsskatter samt vægtafgifter på motorkøretøjer anvendt i produktionen.

Subsidier

Definition: Omfatter alle løbende overførsler fra det offentlige til virksomheder med en markedsrettet produktion.

Uddybende forklaring: Subsidiernes opdeles efter om det er:

- Produktsubsidier, dvs. tilskud, som tildeles proportionalt med produktion af varer
- Andre produktionssubsidier.

Dækning af underskud i offentlige kvasi-selskaber regnes som produktsubsidier.

Transportfirma

Definition: Juridisk enhed, dvs. aktieselskab, anpartsselskab, andelselskab, enkeltmandsvirksomhed, interessentskab mv., der har transport som hovedaktivitet, dvs. branchemæssigt er placeret inden for hovedgrupperne 60-63 i Dansk Branchekode 1993, som er i overensstemmelse med NACE Rev. 1.1 og ISIC rev. 3.1.

Uddybende forklaring: I enkelte tilfælde er flere juridiske enheder, der tilsammen drives som en økonomisk enhed, samlet til ét firma.

Omsætning i virksomhed

Definition: Indtægter ved salg af produkter og tjenesteydelser der hidrører fra firmaets primære drift. Omsætningen er opgjort efter rabatter og er ekskl. afgifter m.m., der direkte er forbundet med salget.

Uddybende forklaring: Omfatter også arbejde udført for egen regning og opført under aktiver, fx bygning af egne maskiner.

Ref. til UNECE: Definitionerne A.III-07 og B.III-10 m.fl.

Andre driftsindtægter i virksomhed

Definition: Indtægter, som ikke har forbindelse med den primære drift, herunder refunderede sygedagpenge og offentlige løntilskud.

Vareforbrug i virksomhed

Definition: Det forbrug som medgår til omsætningen. Det vil sige køb af råvarer, færdigvarer og energi plus/minus lagerændringer.

Ref. til UNECE: Definitionerne A.III-10 og B.III-13 m.fl.

Finansielle indtægter i virksomhed

Definition: Renter, provisioner, kursgevinster på værdipapirer og udlandslån, udbytte af aktier og anparter mv.

Finansielle omkostninger i virksomhed

Definition: Renter, kurstab på værdipapirer og udlandslån, provisioner og udgifter til depot mv.

Uddybende forklaring: Omfatter også arbejde udført for egen regning og opført under aktiver, fx bygning af egne maskiner.

Overskud af ordinær drift i transportfirma

Definition: Firmaets omsætning og andre driftsindtægter med fradrag af vareforbrug, køb af tjenesteydelser, af- og nedskrivninger, øvrige ordinære omkostninger og lønudgifter.

Bruttoavance

Definition: Omsætning minus vareforbrug i procent af omsætningen. Overskud af ordinær drift før skat i procent af omsætningen af primær drift og evt. anden drift.

Arbejdssted

Definition: Et arbejdssted er defineret som en organisatorisk afgrænset del af et firma, der er beliggende på en adresse og producerer én - eller overvejende én - slags varer og tjenester.

Uddybende forklaring: I visse tilfælde arbejder de ansatte ikke på nogen af arbejdsgivernes registrerede arbejdssteder, men de tager ud fra deres bopæl, eller arbejdet udføres nær deres bopæl eller på flere forskellige arbejdssteder. Ansættelsesforholdene bliver i disse tilfælde henført til såkaldte fiktive arbejdssteder. Disse fiktive arbejdssteder indgår dog ikke i opgørelserne over antal arbejdssteder.

Antal beskæftigede

Definition: Antal beskæftigede i transportsektoren opgøres som antal job ultimo november.